

TEDNIK

LETO XIV. ST. 36

TRBOVLJE, 31. AVGUSTA 1961

CENA 20 DIN

VELIKO PARTIZANSKO SLAVJE NA VRHEH

V lepem, sončnem vremenu se je zbralo na Vrheh okrog 6000 ljudi iz Revirjev in Savinjske doline, ki so skupaj z visokimi gosti, predsednikom Ljudske skupščine LRS Mihom Marinkom, podpredsednikom Zveze ljudske skupščine in članom Izvršnega komiteja CK ZKJ Francem Leskoškom-Luko in članoma CK ZKJ Lidijske Sentjurske in Sergejeve Kraigherjem proslavili 20-letnico revolucije za Zasavje. Slovesnosti na Vrheh so se pa udeležili tudi bivši borci iz Slovenske Koroške, pripadniki JLA - graditelji Zasavske ceste in prvoborci iz Revirjev in Savinjske doline

Vrhe, 27. avgusta.
Veliko partizansko slavlje, ki je bilo danes na Vrheh v počastitev 20-letnice revolucije in 20-letnice ustanovitve 1. revirske partizanske čete, združeno z otvoritvijo Doma revirskih in savinjskih borcev NOV, je poteklo v prijetnem tovariškem razpoloženju. K temu je pripomoglo tudi lepo sončno vreme, ki je privabilo iz Revirjev in Savinjske doline ter iz drugih področij naše republike nad 6000 ljudi. Med nas pa so prišli tudi tovariši, ki so v letih pred drugo svetovno vojno vodili proletarijat Zasavja in mu dali napotkov za neustrašno borbo z domačimi in tujiimi izkoriščevalci in sovražniki. Tako smo na Vrheh prisrčno pozdravili predsednika Ljudske skupščine LRS, tovariša Miho Marinko, podpredsednika Zveze ljudske skupščine in člana Izvršnega komiteja CK ZKJ, tovariša Franca Leskoška - Luko, člana Centralnega komiteja ZKJ Lidijske Sentjurske in Sergejeve Kraigherja. Zraven njih pa še bivše borce iz Slovenske Koroške, zastopnike pripadnikov Jugoslovanske ljudske armade - graditelje Zasavske

Luki. Pozdravu «Smrt fašizmu», ki ga je izrekel tovariš podpredsednik, je sledil gromki «svoboda narodu!» iz ust borcev in obveznikov predvojaške vzgoje. Po enominutnem molku, s katerim so navzoči počastili spomin vseh padlih komunistov in borcev občinske organizacije ZB NOV NOV, je spregovoril predsednik Trbovlje, Gojko Gornik.

Med drugim je tovariš Gornik dejal:

«Vsem je dobro znano, da je Komunistično partijo Jugoslavije pred Titovim prihodom več ali manj razjedalo frakcionastvo, nepovezanost z ljudstvom in razdiralno delo plačanih agentov. Po imenovanju tovariša Tita za generalnega sekretarja KPJ se je stanje v partijskih vrstah povsem spremenilo. Iz skoraj nepomembnih in nepovezanih celic komunistov so bili kaj kmalu sklicani ustanovni kongres partijskih organizacij naših republik.

Že 1937. leta je bil v neposredni bližini Vrhov, na Cebinah, ustanovni kongres Komunistične partije Slovenije. Leta kasneje, meseca avgusta, je bila v bližini na-

Udeležencem velikega partizanskega slavlja na Vrheh je spregovoril tudi predsednik Ljudske skupščine LRS, tovariš Miha Marinko

atom v revirjih in drugod. Nepozabna nam bodo ostala imena tovarišev Tita, Kardelja, Marinka, Leskoška, Mačka, Kraigherja, Sentjurske, Slandra, Avbelja, Hohkrauta, Kečeta in drugih živih in padlih komunistov širom po Sloveniji in Jugoslaviji, ki so s svojim delom in naporom otužili le svojemu ljudstvu.

Ne bomo pozabili organiziranih štrajkov v Trbovljah, ki jih je neposredno po nalogu Partije vodil tovariš Miha Marinko, pri tem pa so sodelovali še Franc Leskošek - Luka, Edvard Kardelj, Sergej Kraigher, Lidijske Sentjurske, Lojze Hohkraut, Lojze Osepek in še drugi, a žal padli komunisti.

Na mestu, kjer stoji danes naš Dom, se v najtežjih dneh pred drugo svetovno vojno vztrajala v kmečki zgradbi pešica komunistov pod vodstvom tovariša Miha Marinka in vztrajno vodila revirski proletarijat v borbi za svoje pravice. Vsi napor komunistov pa ne bi imeli uspeha, če ne bi ljudstvo tega kraja, posebno pa proletarijat revirjev, enodušno sledilo njihovi dejavnosti in podpiralo njihove napore.

Kljub terorju, Glavnjači in koncentracijskim taboriščem Bileča, Nova Gradiška in drugod, ni uspelo reakciji zlomiti volje in duha našim partijskim voditeljem, da ne bi vztrajali pri svojem delu v organiziranju proletariata, prebujanju naroda in v pripravah na teške dni, ki so nas čakali. Idejno oboroženi in moralno podprti smo lahko premagali vse omenjene težave. Zato naj mi bo dovoljeno, da se ob tej priliki tem tovarišem in tovarišicam iskreno zahvalim.

Kraj Vrhe pa je pomemben tudi zato, ker je bila tu formirana po prihodu okupatorja že leta 1941 1. revirska partizanska četa, ki so jo sestavljali najboljši sinovi revirjev, v glavnem komunisti. Ta partizanski zametek je imel žeznane pozitivne posledice. Iz te čete so kasneje zrastle nove in nove partizanske enote, ki so s svojo borbo zadajale sovražniku vedno večje izgube ter se borile z ostalimi do dokončne zmage.

Preko Vrhov so vodile znane partizanske in kurirske poti. Tu

Med nastopom združenih pevskih zborov na Vrheh

so se srečevali štajerski, dolenski in moravski partizani. Preko tega sedla je med narodnoosvobodilno borbo vodil partizane tudi tovariš Franc Leskošek-Luka, ki je borcev ob tej priliki pojasnjeval pomen tega kraja.

V mnogih hišah na tem področju so naši ljudje nudili zavetje partizanskim borcem. Skrajka; partizan se je tu več ali manj počutil kot doma.

Plošči, vzdani na pročelju ob vhodu v Dom revirskih in savinjskih borcev NOV na Vrheh

Svoj govor je tovariš Gornik zaključil takole:

«Borci in borke, tovariši in tovarišice!

V spomin na dogodke, ki so se razvijali na teh tleh pred vojno, ko so komunisti iz revirjev pod vodstvom tovariša Miha Marinka vodili organizirane stavke proletariata, smo borcev NOV sprejeli na pobudo tovariša Leskoška in Franca Popita 19. amaja lani pobudo, da začnemo z gradnjo doma borcev NOV, in pa zato, da na ta način kar najdostojneje počastimo 20-letnico revolucije. Priznati moram, da smo ga zgradili izročil svojemu namenu. Z istim elanom in enotnostjo pa se bomo

ločili tudi novih nalog, ki bodo stale pred nami.

Kot bivši borci za socialistično Jugoslavijo obljublamo našemu partijskemu in državnemu vodstvu, da smo sprično naraščajoče nevarnosti spet pripravljeni braniti pridobitve narodnoosvobodilne borbe, ne glede na to, da bi bile za to potrebne pomovne žrtve. Trdno stojimo ob strani naše Zveze komunistov Jugoslavije in tovariša Tita!

Krajši kulturni program so nato izvajali pevski zbori iz Trbovelj, Hrastnik, Zagorja in Savinjske doline ter godba iz Trbovelj in recitatorja Jelko Potočan in Rado Češnovar.

Zatem pa je podpredsednik Zveze ljudske skupščine, tovariš Franc Leskošek-Luka odkril dva spominska plošči na pročelju ob vhodu v dom, in sicer prvo v spomin na sestanek Komunistične partije Slovenije v mesecu avgustu 1938. leta, ki se ga je udeležil tudi tovariš Tito, drugo pa v spomin vsem revirskim in savinjskim borcem NOV ob 20-letnici revolucije.

Prisrčno pozdravljen je nato spregovoril nekaj besed predsednik Ljudske skupščine LRS, Miha Marinko. Dejal je, da sicer ni mislil, da bi govoril, pa ga je k temu prisililo okolje in pa spomini na stare čase. Tovariš podpredsednik Marinko je obudil nekaj spominov na predvojna leta v Revirjih, ko so se na Vrheh zbirali najnaprednejši sinovi naše domovine, člani KPJ in SKOJ. Zgledu prvih borcev - komunistov so sledile vse večje množice ljudi, tako da je vsa naša domovina v kratkem zagorela in plamenih vseljude revolucije. Nato je tovariš Miha Marinko naglasil, da smo po zmagoviti revoluciji dosegli velike uspehe pri izgradnji socializma. Toda nekaterim ljudem na Zahodu ni všeč, da miroljubni svet, med katerega se prispeva tudi naša država, živi v miru. Ti ljudje kar naprej rožljajo z orožjem. Toda miroljubne sile v svetu so vedno močnejše in prav zdaj se zbirajo v Beogradu predstavniki ogromnih milijonskih narodov z vsega sveta, da odločno pokažejo edino možno pot v trajni mir na svetu, to je pot miroljubnega sodelovanja in sožitja med vsemi narodi sveta.

Ob koncu pa je tovariš Miha Marinko pohvalil prizadevanje trboveljske organizacije Zveze borcev NOV, da je na Vrheh zgradila Dom revirskih in savinjskih borcev NOV v spomin na zgodovinsko pomembna dogajanja, potem pa je prerezal trak ob vhodu v Dom, odklenil vrata in izročil ključ predsedniku gradbenega odbora Jožetu Piku st.

Po govoru predsednika Ljudske skupščine LRS, tovariša Miha Marinka, se je začelo na Vrheh prisrčno partizansko slavlje, ki so ga izpopolnile z nastopom zraven že omenjenih kulturnih skupin tudi godbe iz Zagorja in Zabukovce.

Množica ljudi se je razvrstila po travnikih in obronkih bližnjih gozdov. Prepevajoč partizanske pesmi in govorec o spominih na glavne dni naše revolucije, je nedoljsko popoldne kaj hitro minilo.

Treba se je bilo posloviti. Toda val, ki smo na ta dan obiskali Vrhe nad Trbovljami, smo obljubili, da se bomo tja še vrnili.

Marijan Lipovšek

Tovarišu podpredsednika Zveze ljudske skupščine, Francu Leskošku-Luki, predaja komandant partizanskih patrolj, Dolfo Hohkraut, raport

ceste, prvoborce iz Revirjev in Savinjske doline in številne druge goste, ki so prihili na Vrhe.

Revirji so bili že v soboto popoldan v prazničnem razpoloženju. Najbolj pač Trbovlje, ki so si za to priliki nadele praznično lice. S cestnih drogov in številnih hiš so vihrale zastave, pozdravljajoč vse tiste goste, ki so v soboto in nedeljo skozi Trbovlje odšli na Vrhe.

Že v soboto so odšli na Vrhe prvi gostje. Med prvimi, ki so krenili na pot, so bili bivši borci, ki so se zbrali v partizanskih patroljah in šli po starih partizanskih poteh mimo Podmeje in Cebin na Vrhe. Iz Trbovelj pa so odšli tudi taborniki, ki so na planoti nad Domom postavili šotore, si uredili tabor in preživeli večer ob tabornem ognju. Proti večeru pa je prišel na Vrhe tudi podpredsednik Zveze ljudske skupščine tovariš Franc Leskošek - Luka v družbi z nekaterimi družbenimi in poklicnimi delavci iz Trbovelj.

Malo po devet uri v nedeljo so obvezniki predvojaške vzgoje skupaj s člani Združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev iz občin Zalec in Trbovlje uprizarili taklično vajo, ki so si jo udeleženci slavja z zanimanjem ogledali.

Pred deseto uro so se začeli udeleženci slavja zbirati pred Domom revirskih in savinjskih borcev NOV, pričakujoč, da se začne osrednja proslava 20-letnice revolucije za Zasavje.

Po odigrani Internacionali je začel zborovanje Peter - Kos - Petruška, ki je pozdravil vse navzoče. Potem pa je komandant 6 partizanskih patrolj in 2 patrolj obveznikov predvojaške vzgoje, Dolfo Hohkraut, predal raport prvemu komandantu NOV in partizanskih odredov Slovenije, podpredsedniku Zveze ljudske skupščine tovarišu Francu Leskošku -

Med zborovanjem na Vrheh nad Trbovljami

Pozdrav konferenci v Beogradu

»Prepričani smo, da bo konferenca pokazala, kako pomemben činiatelj so dežele, ki ne pripadajo nobeni grupaciji, pri izražanju stališča ogromne večine človeštva. Toda ta skupna akcija izvenblokovskih držav ne bo privedla do ustanovitve kakršnegakoli novega bloka. Nasprotno, nenehno podarjamo, da je eden od glavnih namenov konference, kakor tudi politike aktivne in miroljubne koeksistence sploh, da najdemo način, kako bi premostili današnjo razdeljenost sveta in uresnili vsestransko sodelovanje med vsemi državami in narodi, ne glede na razlike v njihovih državnih ureditvah.«

Josip Broz-TITO

Jutri se bo začela v Beogradu konferenca šefov držav in vlad neangažiranih držav. Prvič v zgodovini človeštva bodo v Beogradu sedli za konferenčno mizo zastopniki najrazličnejših narodov, z najrazličnejšimi družbenimi ustroji in sposobnimi pogledi na svetovni razvoj, zato pa tembolj odločni, da ohranijo mir in aktivno miroljubno koeksistenco, z bojem za razorožitev, za odpravo kolonializma in blokovskih nasprotij.

Konferenca, ki se bo začela v Beogradu, je samo ena izmed postaj uveljavljanja izvenblokovske politike. Prav zato, ker blokovska nasprotja, nasprotja med Vzhodom in Zahodom, človeštvo ne zagotavlja miru in ne dajejo upanja mladim emancipiranim narodom, da bodo končno dosegli pravico in možnost dostojnega življenja, je nastala potreba po novih poteh – politiki koeksistence. Neangažirane dežele pomenijo zato v svetovni politiki tisto silo, ki bo s svojim miroljubnim delovanjem, s spoštovanjem drugih in s povzdigovanjem vloge Združenih narodov odprla vrata za iskanje predrnih mednarodnih problemov na novih osnovah.

Predstavniki izvenblokovskih dežel ne bodo prišli v Beograd, da bi ustanovili tretji blok, kot hočejo to dokazati kritiki na Zahodu in delno na Vzhodu, pač pa zato, da za okroglo mizo koordinirajo stališča. Med narodi, ki so si priborili svojo neodvisnost v večini primerov žele po drugi svetovni vojni, se bodo otresli prikritih kolonialnih neodvisnosti, če bodo v mednarodnih problemih zagovarjali politiko, ki je uperjena proti blokom, kolonializmu, oboroževanju, razdeljevanju sveta na male in velike, obenem pa se bodo zavzemali za pomoč nerazvilitim deželam, in to preko mednarodne organizacije, ki naj dobi prav s pomočjo neangažiranih držav ponovno svojo veljavo, katero je v zadnjih letih izgubila, ker se je pustila vpreči v voz blokovskih interesov.

Konferenca v Beogradu je važna stopnja v uveljavljanju izvenblokovske politike, posebno, ker je prav od te politike odvisno ali bo svet deležen nove vojne ali skupnega prizadevanja, da bi odpravili razlike med revnimi in bogatimi.

Na zgodovinski konferenci neblokovskih dežel v Beogradu bo sodelovala dobra četrtina članov OZN. Zaradi novih žarišč in vojne nevarnosti dobiva politika aktivne miroljubne koeksistence vedno več pristašev. Beograjska konferenca bo imela 24 držav – udeleženk, in to iz:

EVROPE: Jugoslavija

AZIJE: Afganistan, Burma, Ceylon, Ciper, Jemen, Kambodža, Indija, Indonezija, Irak, Libanon, Nepal, Saudska Arabija

AFRIKE: Alžir, Etiopija, Gana, Gvineja, Mali, Maroko, Somalija, Sudan, Tunis, ZAR in

JUŽNE AMERIKE: Kuba.

Vse dežele, ki bodo sodelovale na Beograjski konferenci, zavzemajo 29,1 milijona kvadratnih kilometrov površine, torej približno petino površine zemeljske oble. V teh deželah prebiva dobra četrtina človeštva, to je preko 800 milijonov ljudi.

Delo komisije za skrb za člane Zveze borcev v Zagorju

Sprejetih več sklepov za uspešno delo

V skladu z načeli, da je vsaka občina dolžna, da predvidi denarna sredstva za dejanje pomoči borcem NOV in sredstva oziroma pomoč pri šolanju otrok padlih borcev

NOV oziroma vsaka občina v vseh pogledih pomaga članom Zveze borcev, je tudi občinski ljudski odbor Zagorje ob Savi na eni seji sprejel sklep o imenovanju 7-član-

ske komisije, ki bo skrbela za člane Zveze borcev. Na seji komisije, ki je bila pred dnevi, so člani razpravljali o nalogah komisije. Tako so sklenili:

- da je treba do prihodnje seje zbrati vse gradivo v zvezi s priznavalnino za borce in aktiviste;
- da je treba takoj s sistematičnim pregledom članov ZB NOV (pregledali bodo okrog 600 članov), ki ga bodo spravili v Zdravstvenem domu v Zagorju;
- da je treba napraviti seznam vseh borcev NOV, ki prejemajo razliko in
- da je predložiti občinskemu ljudskemu odboru, da zagotovi v proračunu za leto 1961 500.000 din za občinske priznavalnine borcem in aktivistom NOV, ki jim pripadajo.

Ker pa je še mnogo neurejenih vprašanj glede priznanja let aktivnega in organiziranega sodelovanja z NOV (doslej je bilo priznano dvojno štetje delovne dobe 95 borcem in aktivistom), so člani komisije še menili, naj komisija za priznanje delovne dobe pri občinskem LO Zagorje ob Savi kar najtesneje sodeluje z občinskim odborom Zveze borcev NOV. (ma)

- ak.

Proslava 20-letnice vstaje v Podkumu

Tudi SZDL Podkum se pridružuje proslavam v počastitev 20-letnice vstaje, ki se letos prirejajo po vsej domovini, s praznično, ki bo v nedeljo, 3. septembra tega leta. Skupno s to slovesnostjo združuje Socialistična zveza v Podkumu tudi praznovanje 16-letnice vrnitve naših izseljenih ljudi iz nemških taborišč.

Na večer pred tem praznikom bodo po vseh okoliških hribih zagoreli kresovi, ob tabornem ognju v Podkumu pa bo veselo rajanje.

Dne 3. septembra bo naznanila slovesen dan v Podkumu budnica. Ob 8. uri bo proslava v Prosvetnem domu, zatem pa bo ljudska zabava z bogatim srečolovom pri Lovski koči. M. K.

Plenum ObO SZDL v Hrastniku

Priprave za to praznovanje so v polnem teku. Igralska skupina bo nastopila na tej slovesnosti z igrico »Roksi«. – Sama vas Podkum bo bo tej priliki okrašen z zastavami in slavoletki, kar bo prvi dokaz, da je ljudstvo res z vsemi željami pričakovalo osvojitve in mirne povratek v domovino, kjer obnavlja, gradi in ustvarja srečnejše življenje, to tembolj, saj je bila večina ljudi s tega območja v jeseni 1941. leta izseljena v Nemčijo.

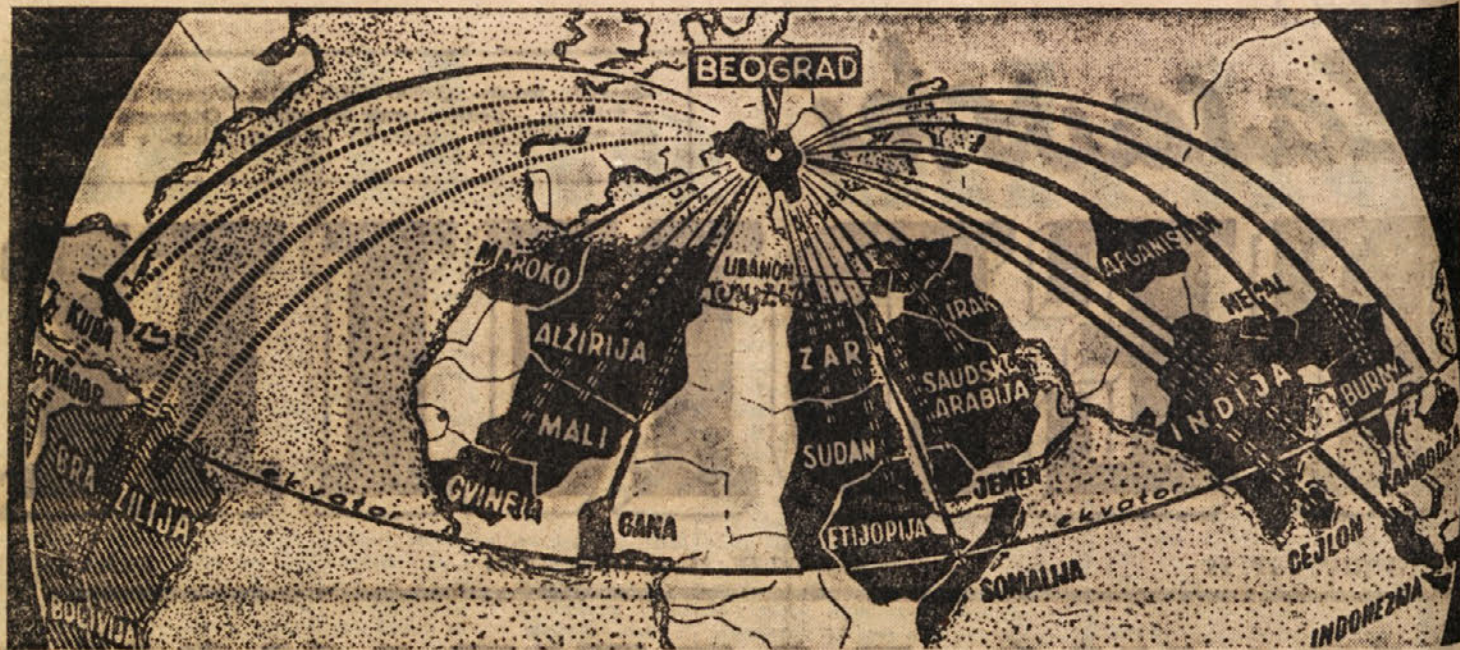
7. septembra bodo na plenumu občinskega odbora SZDL razpravljali o izobraževanju in idejno-političnem delu v hrastniški občini. Na plenumu se bodo pogovorili tudi o programu, ki ga je pripravila delavska univerza za sezono 1961-62. - ak.

za čas od 31. avgusta do 10. septembra

Se nadalje lepo sončno vreme prehodnimi pooblaštvami. Vme. močne kratkotrajne padavine. Temperature brez bistvenih sprememb.

»Zasavski tehnik«, glasilo SZDL. Ljilja, Hrastnik, Zagorje in Trbovlje. Tiska časopisna podjetje »Gorenjski tisk« v Kranju. - Uredniški odbor, - Odgovorni urednik: Stane Suštar. - Naslov uredništva in uprave: Trbovlje, Trg revolucije 11 (telefon 80-191), poštini predal 82. - Tekoči račun pri Komunalni banki Trbovlje 600-79-1-146. - Letna naročnina 600 din, mesečna 50 din. -

Vse poti drže v Beograd

Veliko zanimanje delovnih ljudi iz Zasavja za Beograjsko konferenco

Pred zaključkom redakcije so naši dopisniki poslali poročila o velikem zanimanju, ki vlada med delovnimi ljudmi iz Zasavja za Beograjsko konferenco voditeljev nevezanih držav.

Iz ZAGORJA OB SAVI smo dobili poročilo, da bodo v četrtek, petek, soboto, nedeljo in ponedeljek po krajevnih organizacijah Socialistične zveze debatni večeri,

na katerih bodo govorili o pomenu in namenu Beograjske konference. Sindikalne podružnice bodo pripravile te dni številna predavanja po gospodarskih organizacijah, mladina pa se bo seznanjala z Beograjsko konferenco po mladiških aktivih. Občinski odbor Socialistične zveze delovnih ljudi Zagorje pa predvideva, da bo po končani Beograjski konfe-

renci priredil predavanje v Delavskem domu.

V TRBOVLJAH bo danes ob 17. uri v predavalnici Delavskega doma predavanje novinarja Delavske enotnosti iz Ljubljane, Janeza Voljca, o Beograjski konferenci. Po konferenci pa bodo v Trbovljah pripravili vrsto razgovorov in predavanj.

V HRASTNIKU pa pripravljata občinski odbor Socialistične zveze in Delavska univerza predavanja o pomenu konference izvenblokovskih držav v Beogradu. Na seji izvršnega odbora občinskega odbora SZDL Hrastnik pa so govorili tudi o spremljanju dela konference in o tem, da bodo v drugi polovici meseca septembra pripravili po vseh krajevnih organizacijah SZDL hrastniške občine predavanja o pomenu Beograjske konference voditeljev nevezanih držav.

Tudi iz LITLJE so nam sporočili, da seznanjajo delovne ljudi s pomenu Beograjske konference na predavanjih in razgovorih. Številna predavanja in razgovore

pa bodo priredili tudi po končani konferenci.

Sicer pa bodo v vseh štirih zasavskih občinah danes končali s pripravami pri nameščenju televizijskih in radijskih sprejemnikov ter zvočnikov, da bi tako kar največje število delovnih ljudi lahko spremljalo delo Beograjske konference.

V Kresnicah bodo gradili vodovod

Priloge na volitve novih članov šolskih odborov

Izvršni odbor občinskega odbora SZDL Hrastnik je razpravljal o pripravah na volitve v šolske odbore, ki morajo biti zaključene do 10. oktobra, in o pripravah na volitve novih svetov stanovaniških skupnosti v mesecu oktobru oziroma novembru. Krajevne organizacije SZDL bodo skupno s ostalimi organizacijami pomagale vsebinsko in kadrovsko pripraviti nove volitve. - ak.

Televizor za klub v Zidanem mostu

Nedavno je bilo na seji Socialistične zveze v Zidanem mostu sklenjeno, da bodo kupili televizor za tamkajšnji klub DPD Svobode. Za ta televizor so zbrali sredstva od podjetij, društev in organizacij. Prispevke so dali tudi sami prebivalci. Predvideno je bilo, da bi televizor montirali že do konference v Beogradu, kar pa iz tehničnih razlogov ne bo mogoče. or

Na kratko po domovini

1 V ROVINJU GRADIJO MEDNARODNO MLADINSKO SREDIŠČE
Tuji študentje in mladinci, ki bodo prihodnje leto obiskali Jugoslavijo, bodo lahko počeni preživeli oddih tudi v novem, reprezentativnem mednarodnem mladinskem središču, ki ga gradijo v Rovinju.
Na prostoru približno 15 kvadratnih kilometrov bodo postavljene hišice za kakih tisoč gostov ter kavarna z restavracijo s 600 sedeži. Tu bodo tudi različni športni objekti in kampinzi za avtomobile. Središče bo imelo veliko peščno plažo, park in zabavne objekte.

2 PRVA POŠILJKA »PARTIZANOVH« KOLEŠ ZA AMERIKO
Tovarna koles »Partizan« iz Subotice je pred dnevi poslala prvo pošiljko 500 koles kupcem iz ZDA. Do konca letošnjega leta in prve mesece 1962 bo »Partizan« izvozil še 14.500 koles kupcem iz New Yorka, Philadelphije, Bostona in Chicaga. To bo največji kontingent koles, ki smo ga doslej izvozili iz naše države.

3 PRED SLAVJEM V ILIRSKI BISTRICI
Dne 9. in 10. septembra bo v Ilirski Bistrici v počastitev 20-letnice vstaje jugoslovanskega ljudstva ena izmed najbolj množičnih prireditev v koprskem okraju. Takrat bo namreč otvoritev grobnice, v katero bodo položili posmrtno ostanke 284 borcev, ki so padli v zadnji ofenzivi okrog Ilirske Bistrice v maju 1945. Kot uvod k tej proslavi bo pohod 2000 mladincev in mladink po partizanskih poteh in veliko zborovanje, ki se ga bo verjetno udeležilo najmanj 10.000 ljudi.

4 NESREČA NA PROGI MED CORTANOVCI IN BEŠKO TER JALA 15 ŽIVLJENJ
V četrtek, 24. avgusta, je Sekretariat za notranje zadeve Vojvodine objavil podatke, kako je prišlo do trčenja vlakov na progi med Cortanovci in Beško. Po voznem redu bi se morala v Cortanovcih križati potniški vlak 209., namenjen iz Subotice skozi Novi Sad v Beograd, in tovorni vlak 252, ki je vozil v nasprotno smer. Zaradi zamude tovornega vlaka so križanje preložili na železniško postajo Beško. Potniški vlakovnega odpravnik in kretničarja na postaji Beško je tovorni vlak 252 odpeljal proti Cortanovcem. Sক্রivo pri nesreči je tudi osebe tovornega vlaka, ki bi moralo vlak zadržati na železniški postaji, ker ni imelo dovoljenja za odhod s postaje.
Pri tej nesreči je izgubilo življenje 15 ljudi, 59 potnikov pa je bilo poškodovanih.

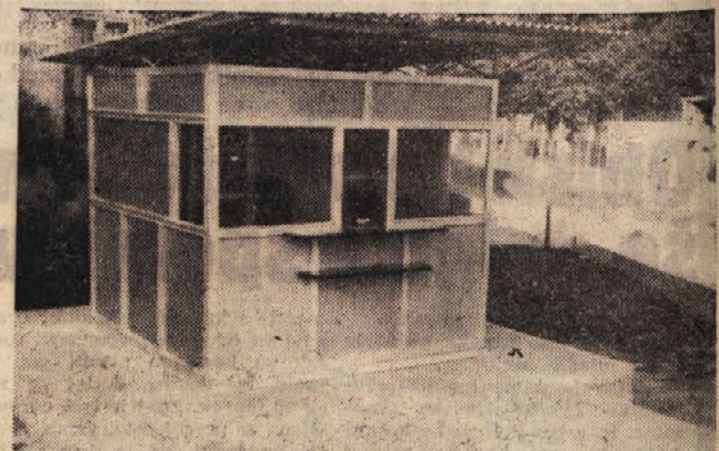
5 POIZKUS NAPRAV ZA AVTOMATICO JAVLJANJE POZAROV IN VLOMOV
Tovarna »Iskra« v Kranju je izdelala v sodelovanju z znano kvadransko družbo »Cerberus« več naprav za avtomatično javljanje požara in vlomov. Na nedavnem poizkusu v gasilskem poveljstvu v Beogradu je zbudila največjo pozornost posebna naprava za alarm, ki deluje na osnovi spremembe temperature. Brž ko temperatura v določeni prostoru preseže mejo 65 stopinj Celzija, alarmirajo nevarnost. To se zgodi tudi ob najmanjšem dimu.

Rekonstrukcijska dela v Cementarni Trbovlje so v polnem teku

Foto: Marijan Lipovšek

Beograjski september 1961

Podjetje »Tobak« iz Trbovelj je prejšnji teden odprlo pri Dimniku kiosk za prodajo tobaknih izdelkov, časopisov, revij in pisarniških potrebščin. Kiosk je odprt v času, ko na ObLO Trbovlje sprejemajo stranke. Mimo drugega prodajajo v kiosku še koleke, v njem pa lahko kupite tudi naš tednik. J. S. - Marjan LIPOVSEK

10 dni praznovanja v Radečah

1. septembra: PROMENADNI KONCERT godbe na pihala »Savski val« DPD Svobode v mestnem parku v Radečah ob 19. uri

2. septembra: ODBOJKA - turnir mladinskih moštev iz Zasavja (5 moštev) na igrišču TVD Partizan Radeče ob 15. uri

3. sept.: ROKOMETNI TURNIR bo trajal ves dan. Nastopajo moštva iz Zasavja na igrišču TVD Partizan (5 moštev)

4. septembra: GAŠLSKE SEKTORSKE VERIŽNE VAJE na trgu v Radečah. Nastopi 5 društev

5. sept.: TABORNIŠKO IGRO »ILEGALEC« izvedejo taborniki rodu »Savskih brodarjev« ob 16. uri. TABORNI OGENJ s programom tabornikov rodu »Savskih brodarjev« ob Savi ob 19.30

6. septembra: PREDVAJANJE DOMAČEGA FILMA s kratkim predavanjem o jugoslovenskem filmu ob 20. uri

7. septembra: SAHOVSKI TURNIR za prvenstvo šahovske sekcije DPD Svoboda Radeče v dvorani hotela Jadran ob 16. uri

8. septembra: PREMIERA DRAME »NA KONCU POTI« v domu DPD Svobode Radeče

9. septembra: KONCERT ZELEZNIČARSKÉ GODBE iz Zid. mostu ob 20. uri

10. septembra: PARADA MOTORIZACIJE in nastopi članov avto-moto društva ob 9. uri. PROSLAVA NA VRHOVEM popoldne - s kulturnim programom, istočasno v Radečah nogometni turnir.

Nova stanovanjsko-poslovna zgradba ob Kidričevi c. v Zagorju

Gradbeno podjetje je začelo te dni opravljati prva zemeljska dela pri gradnji nove stanovanjsko-poslovne zgradbe ob Cesti Borisa Kidriča v Zagorju, ki jo bodo gradili za podjetje »Elektro-Trbovlje« iz Trbovelj.

Da bi lahko začeli z gradnjo te stanovanjsko-poslovne zgradbe, je bilo treba porušiti dve manjši stanovanjski hiši.

(ma)

Priloge na novo šolsko leto v litjski občini

Učnih moči dovolj

Meseca junija so v litjski občini na zborih volivcev razpravljali o vprašanih s področja šolstva. Tedaj je bila ugotovljena vrsta problemov, ki bi jih bilo treba rešiti še pred začetkom novega šolskega leta. Sedaj, ko je novo šolsko leto že pred duri, pa lahko vidimo, pri katerih šolah v občini so bili šolski odbori in prebivalci sami aktivni in pripravljivi tudi z lastnimi sredstvi urejevati šolska vprašanja. Tako so na pobudo šolskih odborov in s sredstvi, ki jih je zagotovil občinski ljudski odbor, obnovili šolska poslopja v Kostrenici, nadalje v Litiji, kjer so za adaptacijo šole prispevala tudi gospodarska podjetja, prav tako so v Kostrenici zgradili stanovanje za učitelja, v Gabrovki sklopujejo stanovanjski blok za učitelje, na Dolah pri Litiji je KZ uredila dvoje stanovanj za učitelje, enako so tudi na Savi in še drugod poskrbeli za potrebna popravila. Le v Kresnicah niso doslej še ničesar napra-

vili, čeprav je ObLO zagotovil večino potrebnih sredstev.

V Smartnem zidajo novo šolsko poslopje, v katero so doslej investirali že 25 milijonov dinarjev, ki jih je dal občinski ljudski odbor. Prebivalci kraja so se obvezali, da bodo letos sami zbrali okrog 7 milijonov, da se gradnja šole nadaljuje. Ta sredstva bi pa lahko bila že v večji meri zbrana, če bi se gradbeni odbor bolj odločno lotil te naloge zbiranja lesa od

kmetov, pa tudi denarnih prispevkov od prebivalstva. Za pa odbor tega sklepa ni izvršil. Pred dnevi je imel ta odbor sejo, na kateri je sklenil, da bodo zbiralno akcijo krajevnege samoprispevka pričeli takoj.

Vprašanje učiteljskega kadra bo v novem šolskem letu v občini zadovoljiveje. Skoraj vse šole imajo zadostno število učnih moči, tako da v izvajanju šolskega programa ne bo zastojev.

STŠ bo delovala v prostorih IRŠ

V četrtek, 24. avgusta, je Svet za šolstvo, kulturo in prosveto ObLO Trbovlje obravnaval vprašanje Srednje tehnične šole ter vskladitev učnih načrtov IKS in IRŠ.

STŠ bo začela normalno delovati septembra. Da pa bo lahko delovala, se je treba predvsem zahvaliti upravi ravnika Trbovlje -Hrastnik, ki je odstopila učne

prostore v IRŠ (ter Matuliji, ki jo odstopila doslej zasedene prostore, v katerih bo imela STŠ praktičen pouk. V prvi letnici elektro in strojnega oddelka se je vpisalo okrog 70 učencev.

Ko so člani sveta razpravljali o vskladitvi učnih programov IKS in IRŠ, so naleleti na problem, kako vskladiti učne načrte omenjenih šol, da bi se omogočil prehod absolventom IKS v prvi ali drugi letnici STŠ. Vprašanje je, ali se bodo učenci usmerili preko IKS v STŠ ali pa naj bi se vpisali direktno v STŠ, s tem, da se absolventom IKS omogoči vpis v 2. razred STŠ. V ta namen je svet imenoval komisijo, ki naj uredi ta vprašanja v sodelovanju s šolskim odborom IKS.

Nagradi za šoferja trboveljske Cementarne

V Cementarni Trbovlje so prejšnji teden nagradili šoferja osebnega avtomobila »Mercedes« Vikija Feleta, ki je prevozil s svojim vozilom 200.000 km brez okvar, in šoferja avtobusa Otmara Bevka, ki pa je prevozil 100.000 kilometrov brez okvar na avtobusu.

(ma)

Železničarji iz Zid. mosta na morju

Kot vsako leto so tudi letos letovali v Rovinju in drugod železničarji iz Zidanega mostu s svojimi družinami. Vseh se je letos zvrstilo na desetdnevem ali tudi krajšem letovanju okrog 300. Večina jih je letovala v Rovinju, kjer je za ta delovni kolektiv preskrbljenih 16 ležišč.

POJASNILO

V prejšnji številki našega lista smo prinesli članek o nagraditvi skupine igralnih amaterjev Svobode-Center iz Trbovelj za uspešno uprizoritev drame »Na koncu poti«. V tem članku je pomotoma izostalo, da je v skupini trboveljskih amaterjev na Hvaru v igri »Na koncu poti« sodeloval tudi tovariš RADO ČESNOVAR, kar danes popravljamo. - Uredništvo.

REPUBLIKO LIBANON na vzhodnih obalah Sredozemskega morja imenujejo tudi »Svico arabskega sveta«. Glavno mesto Beirut je veliko pristanišče, važno mednarodno središče za letalski promet, in svetovno tržišče za zlato. Predsednik republike je general Faud Sebah, premier pa Saeb Salam. Libanon meri 10.360 kv. km in ima 1 milijon 550.000 prebivalcev. - Od 1958. leta se je zunanjepolitična usmeritev spremenila v smislu približanja z arabskimi sosedi in oddaljevanja od blokovske usmeritve. Libanon se torej ravna po načelih pozitivne nevtiralnosti.

SAUDSKA ARABIJA je tudi leta 1958 doživela preusmeritev zunanje politike v zblizevanje z arabskimi sosedi. - Kraljevska družina se je lani tej usmeritvi nekoliko upirala, toda spričo razpoloženja ljudstva in ostalih činiteljev je tudi kralj Saud moral dopustiti naprednejšo usmeritev, tako je letos odpovedal sporazum z ZDA o izkoriščanju letalskega oporišča v Daranu, kar pomeni umik ameriških vojskih enot od tod. - Program zunanje politike te države zagotavlja zvestobo Arabški ligi in popolno nevtiralnost. 2,4 milijona kv. km površine te države naseljuje 7 milijonov prebivalcev. Glavno bogastvo dežele je nafta.

ZDRUŽENA ARABSKA REPUBLIKA praznuje kot nacionalni praznik 23. julij. Tega dne je leta 1952 Vojni revolucionarni svet egiptovskih oficirjev začel nekrvavo revolucijo. Leto dni pozneje je bila proglašena republika. Leta 1958 sta se združili Egipt in Sirija v Združeno arabsko republiko. Notranja graditev države je zasnovana na -izgradnji socialistične demokracije in kooperativne družbe brez gospodarskega, socialnega in političnega izkoriščanja... - V zunanji politiki se ZAR oslanja na tri načela: arabski nacionalizem in splošno arabsko enotnost, upiranje blokovski politiki in miroljubna koeksistencija. - Predsednik republike je Gamal Abdel Naser, površina republike: 1.181.000 kv. km (Egipt 1 milijon kv. km, Sirija 181 milijon kv. km), prebivalstvo: 29.632.000 (Egipt 23.365.000, Sirija 4.267.000). Glavno mesto je Kairo.

TUNIZIJA je prav zadnje čase predmet razprav v svetovni javnosti zaradi spopoda s Francozi v Bizerti. Tunizijska skupščina je leta 1957 vrгла monarhijo in se se vedno bori za popolno osvoboditev vseh kolonialnih vplivov. Tunizijska zunanja politika sloni na načelu nepovezovanja z bloki in svobodnega in enakopravnega sodelovanja med državami. Šef države je predsednik Habib Burgiba, velikost:

155.880 kv. km, število prebivalcev: 3.925.000. Glavno mesto je Tunis.

ALŽIRIJA je sredi borbe za osvoboditev izpod francoske nadoblasti. Alžirska osvobodilna armada trenutno šteje 130.000 dobro izvežbanih borcev. Glasilo osvobodilnega gibanja (FLN) piše: »Naša zunanja politika je politika miru in neodvisnosti, navdihnjena z načeli miroljubne koeksistence, sodelovanja in prijateljstva med narodi. - Na takšni podlagi smo vedno pripravljeni vzpostaviti in vzdrževati odnose z vsemi državami na svetu...« Med Jugoslovijo in alžirskim osvobodilnim gibanjem je iskreno sodelovanje. - Začeta alžirska vlada je sodelovala že na mnogih mednarodnih konferencah. Delegacijo na beograjski konferenci bo vodil premier Ferhat Abas.

NEPAL je kraljevina, skrita med himalajskimi gorami, ki je bila pred leti še skoraj odrezana od sveta. Spomladi 1959. leta so bile v Nepal prve splošne volitve v zgodovini te države. V notranji politiki je usmerjenost v odstranitev fevdalnih ostankov, agrarna reforma, gospodarski napredek, v zunanji politiki pa nevtiralnost, nepovezovanje z bloki in politika miroljubnega sodelovanja. Število prebivalcev je 3.473.478.

CEYLON je neodvisna parlamentarna država s statusom dominiona. To je mala otoška dežela v jugovzhodni Aziji in je neodvisna od 1948. leta. Sele osem let pozneje je postala neodvisnost popolna. Pokojni premier Bandaranaike je rekel o usmerjenosti Ceylona naslednje: »Naše najtežje gospodarske probleme lahko rešimo uspešno le s socialističnimi metodami...« O zunanjepolitični usmerjenosti je dejal: »Biti prijatelj z vsemi in vzeti od vsakogar tisto, kar je dobro za nas.« Ceylon vodi dosledno izvenblokovsko politiko, uresničuje banduška načela ter sodeluje z vsemi državami na enakopravni podlagi. Premier Sirimava Bandaranaike, prebivalcev 9.162.000, površina 65.000 kv. km.

CIPER je postal neodvisen avgusta lani. Otok Ciper je zelo važan na področju sredozemlja zlasti v strateškem pomenu. Da bi rešili gospodarske probleme, so se letos odločili za petletno načrtno gospodarstvo. V zunanji politiki bo Ciper ostala svobodna in neodvisna republika, kot je izjavil predsednik Makarios; »Ne želimo se priključiti nobeni vojaški ali politični organizaciji...« Konec kolonializma in osvoboditev vseh držav od tujeje gospodstva - to so načela, ki se jih bomo držali. Poleg tega želimo miroljubno sodelovanje in prijateljske odnose z vsemi državami.« Število prebivalcev 561.000, površina 9252 kv. km.

Avtoservis v Litiji se pripravlja na povečano proizvodnjo

V novih prostorih

V novembru 1956. leta so v Litiji ustanovili Kovinsko mehanično delavnico, ki je prvo leto imela devet delavcev in ustvarila okrog osem milijonov dinarjev bruto prometa. Lansko leto je pa ta delavnica pri 18 zaposlenih imela že 52 milijonov din dohodkov.

Iz teh števil vidimo, da potrebe po uslugah te vrste naraščajo. Podjetje je lani usmerilo svojo dejavnost v glavnem na popravila motornih vozil in je zato spremenilo svoje ime v »Avtoservis Litija«. To specializacijo je kolektiv narekovnila zlasti bližnja nova avtomobilska zveza v zasavski dolini - Zasavska cesta - ter vedno večje število motornih vozil v občini sami.

Delavni prostori, v katerih obratuje ta avtoservis, že za sedanjih obseg niso več ustrezali, saj je bilo le 173 kvadratnih metrov uporabne površine. Zato je podjetje letošnje leto začelo z razširjanjem obratnih prostorov, ta-

ko da bo imel servis po izvršitvi vseh del 353 kvadratnih metrov delovne površine.

V novih prostorih bo delovni kolektiv predvsem popravil tovorna in osebna motorna vozila. Delavnica bo mimo tega opravljala tudi avtomobilske posele, vulkanizacijo ter serijsko izdelavo akumulatorskih stojk, splošnega tipa Fiat 600 in I100. Prav tako razpolaga podjetje z bencinsko črpalno, ki jo je samo zgradilo. Delavnica opravlja nadalje usluge s tovornimi in osebnimi avtomobili.

Investicije za nove obratne prostore in opremo bodo stale okrog 10 milijonov din, od katerih je 8 milijonov zagotovljeno iz občinskega investicijskega sklada, medtem ko bo preostala sredstva prispevalo podjetje samo.

Ze sedaj si je delavnica ustvarila zaupanje na račun kvalitete dela, saj se obseg dela in število zaposlenih pod sposobnim vodstvom vedno bolj veča. V bodoče

bo pa podjetje s večjimi delovnimi prostori in sodobno opremo svoje delo lahko še izboljšalo.

Kolektiv ima v naslednjih letih v načrtu še nadaljnjo razširitev svojih objektov, tako da bo lahko zadovoljivo reševal probleme naraščajoče motorizacije v litjski občini.

Zadovoljivo poslovanje TIKE

Polletni plan preseгли za 16%

Kljub temu, da je skoraj polovica vsega dela še ročnega, je delovni kolektiv TIKE iz Trbovelj v dobrih treh letih opravičil svoj obstoj. Sedaj je tu zaposleno že 29 delavcev-invalidov, mladine in delavcev, ki niso zmožni opravljanja težko fizično delo. Osnovna dejavnost podjetja je izdelava kartonaže in valovite lepenke, tiskovin za industrijske obrazce ter izdelava pečatov. Kljub raznim težavam so uspeli v prvih šestih mesecih letos ustvariti 19 milijonov prometa, kar je za 2 milijona več, kot je znašal lanski celoletni promet. Letošnji letni plan pa predvideva 25 milijonov dinarjev prometa.

Pereč problem je pomanjkanje delovnih prostorov. Sedaj delujejo na 186 kvad. metrih, od tega pa zavzema več kot polovico prostora kartonaža; muno potrebno pa bi bilo, vsaj delno mehanizirati in kupiti sodobne stroje, da bi se na ta način lahko občutno povečala zmogljivost.

Po novem zveznem zakonu bo potrebno vse izdelke pakirati v embalažo iz valovite lepenke in tedaj se bo občutno povečalo popraševanje po njihovih izdelkih tudi zato, ker ni nikjer v bližini nobenega proizvajalca. Redne odjemalce imajo že v Stoklani Hrastnik, Mehaniki Trbovlje in Tovarni elektroporcelana Izlake, ki so prej kupovale embalažo drugje. Njihova zmogljivost je že sedaj premajhna glede na vedno večjo potrebo odjemalcev. Da bi pa vsaj delno povečali zmogljivost, so letos kupili iz lastnih sredstev spenjalni stroj ter stroj za zlati tisk za knjigovoznico. Za stroj za zlati tisk morajo kupiti še erke in upajo, da bo ta stroj začel delovati že letos.

Osnovni načrt TIKE pa bo rehabilitacija invalidov, ki bi se v raznih obratih pričeli novih poklicev, pač po zmoglostih in dejavnosti, kjer bi bili najbolj potrebni. V ta namen bodo kmalu

ustanovili obrat kovinske stroke. Po določeni dobi bi vsak opravil izpit, tako da bi bil sposoben za določeno stroko. Toda pri tem nanesla vprašanje delovnega kadra, ki bi ga bilo nujno povečati. Toda v sodelovanju z ObLO ter ostalimi gospodarskimi organizacijami, upa delovni kolektiv TIKE, da bodo premostili vse potrebne težave in da bodo lahko kmalu povečali svojo zmogljivost.

Da bi pa lahko tudi člani kolektiva TIKE preživeli čimceneje in udobneje letni dopust, jim je »Mehanika« iz Trbovelj odstopila prostore v svojem domu v Crikvenici, tako da bo letos letovalo v Crikvenici 18 članov.

VOHUN NA LETALIŠČU

